

MÀRIA, MAGDA; ADAM I DURAN, JOSEP M.

Guia d'Arquitectura de Campdevàrol

Arquitectura La Salle. Universitat Ramon Llull. Barcelona, 2006. 81 pàgines

La publicació d'una guia de butxaca de les construccions locals de les poblacions d'on provenen els alumnes és una interessant iniciativa de l'Escola d'Arquitectura de La Salle. Així, permet als estudiants exercitar la capacitat d'observació i descripció, i un aprofundiment i estima pel seu patrimoni més proper.

Després d'una breu introducció històrica de l'actual terme de Campdevàrol, la guia ens exposa en forma de fitxa els 31 elements constructius del municipi que s'han considerat més interessants. En ells s'inclou vuit esglésies, una creu de terme, onze masos, tres edificis públics, quatre ponts i altres quatre referents a colònies i fàbriques. Cada fitxa, numerada, ens exposa la seva situació, estil, data de construcció, estat actual, en molts casos la planta, alguna fotografia i una breu descripció històrica i de l'element en si en l'actualitat.

Tot i que la intencionalitat del treball és molt interessant, creiem que el resultat final aporta menys de l'esperat, tant a nivell arquitectònic, per la seva superficialitat, com a nivell històric, per certes imprecisions.

Sabem que una guia de butxaca té una gran limitació d'espai, però essent una guia arquitectònica hi trobem a faltar una conclusió general sobre l'observació i anàlisi de les construccions. També trobem a faltar tractar alguns dels elements o detalls constructius rellevants (portes, finestres, teulats, embigats, eixides, pallers...), que descriuen i donen personalitat a aquests edificis i a aquest municipi, ja sigui amb descripcions, dibuixos o fotografies de detall. En molts casos, no se'ns diu la font d'on provenen les plantes i alçats d'edificis que ens exposa. Tampoc trobem cap planta del bloc més voluminós de la guia: els onze masos. A més a més, tot i que es tracta d'una guia d'arquitectura, les plantes que s'exposen no disposen ni d'escala ni d'orientació.

Suposem que amb un mer anàlisi visual de la construcció és difícil poder determinar una possible cronologia, però també existeixen altres fonts que ens poden orientar, com arxius, bibliografia... I en cas de no trobar informació és millor deixar-ho en blanc o donar la data de la primera informació localitzada. Les dates proposades a la guia a vegades corresponen a la data de la suposada primera construcció (pont Cabreta [s. XI], Creu gòtica [s. VIII]), encara que el conjunt sigui molt posterior; a vegades, a una data d'una reforma: Pernau, Puigcorber, Vilamitjana..., quan la majoria d'emplaçaments s'esmenten com a mínim des s. XIV; i en d'altres a dates que se suposen reals del conjunt del cos. Aquesta falta de manteniment d'un criteri o d'explicar-lo, unit a altres imprecisions (Sant Grau esmentat a *Catalunya Romànica* s. XIII i no s. XVII; mas Niubó 1741, quan

sabem que la torre es va fer el s. xvii i el mas és anterior; Colònia Pernaú s. xx quan és del s. xix...), pot crear confusió i desconcert al lector.

Esperem que iniciatives com aquesta permetin formar millors professionals al nostre país, gràcies a la coneixença i estimació per tot el que s'ha construït fins l'actualitat. Això permetrà valorar millor què cal preservar d'estils, edificis..., i construir un futur millor sense perdre la nostra essència.

Jordi Colomer i Salomó